

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Forslagets baggrund

1.1. Lovforslaget skal afløse den gældende bygningsfredningslov, lov nr. 195 af 6. juni 1966 med senere ændringer. 1966-loven afløste lov nr. 137 af 12. marts 1918.

Om behandlingen af 1966-loven henvises til Folketingstidende 1964-65, sp. 1979, Folketingstidende 1965-66, sp. 3431, 3558, 5279 og 5465, tillæg A, sp. 1293, tillæg B, sp. 857 og tillæg C, sp. 425.

Om behandlingen af ændringer i 1969 (ved lov nr. 593 af 19. december 1969) henvises til Folketingstidende 1969-70, sp. 95, 637, 1711 og 1901, tillæg A, sp. 471, tillæg B, sp. 143 og tillæg C, sp. 83.

Om behandlingen af de senere ændringer henvises til lov nr. 196 af 29. marts 1974 og Folketingstidende 1973-74, sp. 873 og 1977, tillæg A, sp. 929, tillæg B, sp. 123 og tillæg C, sp. 63, til lov nr. 49 af 11. februar 1976 og Folketingstidende 1975-76, sp. 1398, 2665, 4971 og 5120, tillæg A, sp. 1429, tillæg B, sp. 373 og tillæg C, sp. 181, samt til lov nr. 26 af 25. januar 1978 og Folketingstidende 1977-78, sp. 3130, 4117, 4590 og 4892, tillæg A, sp. 2181 og tillæg C, sp. 201.

Ændringerne i 1969 bestod hovedsagelig i en ændring af det lovbundne statstilskud til Statens Bygningsfredningsfond fra 400.000 til 800.000 kr. pr. år, jfr. gældende lovs § 16, stk. 1.

Ændringerne i 1974, 1976 og 1978 gik alene ud på en udskydelse af lovens revision, jfr. gældende lovs § 21, stk. 3, senest til folketingsåret 1978-79.

1.2. Forslag til en ny bygningsfredningslov skal således i henhold til gældende lovs § 21, stk. 3, fremsættes for folketinget senest i folketingsåret

1978-79. Når en revision af bygningsfredningsloven har været udskudt flere gange, har det i hvert enkelt tilfælde været begrundet i omstændigheder, som man har fundet det ønskeligt var afklaret inden denne revision. Dels fandt man det rigtigt at afvente kommunepanlovens udformning, herunder naturligvis navnlig de muligheder, som kommunepanloven hjemler for beskyttelse af sammenhængende bygningsmiljøer i lokalplaner. Kommunepanloven trådte i kraft 1. februar 1977. Bestemmelserne heri om bevarende lokalplaner vil omkring årsskiftet 1978-79 blive fulgt op af en vejledning for kommunerne i bevarende lokalplanlægning. Men dels og navnlig ønskede man at afvente og vurdere erfaringerne med de ekstraordinære bevillinger, som i perioden 1975-78 blev givet til istandsættelser og restaureringer med henblik på at øge beskæftigelsen i byggefagene. Der er i perioden ydet i alt ca. 80 mill. kr. Om erfaringerne ved anvendelsen af disse bevillinger henvises til afsnit 4.5 og 4.6.

1.3. Den første lov om bygningsfredning fra 1918 udgjorde sammen med naturfredningsloven af 1917 de første eksempler på en regulering af ejendomsforholdene i miljømæssig henseende, når bortses fra visse brand-, politi- og sundhedsbestemmelser. Når befolkningen og Rigsdagen dengang blev opmærksomme på behovet for en bygningsfredningslov, skyldtes det, at den voldsomme byggeaktivitet omkring århundredskiftet lod hånt om de nedardede arkitektoniske værdier. Ikke mindst bidrog nedrivningen af nogle renæssancehuse ved Børsen og i Østergade i København til, at et forslag blev forelagt Rigsdagen.

Oprindeligt forestillede man sig en samlet natur- og bygningsfredningslov, men det viste sig at være